

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Тернопільського ліцею №21-
спеціалізованої мистецької школи
імені Ігоря Герети
протокол № 1
від 28. 08. 23р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Тернопільського ліцею №21-
спеціалізованої мистецької школи

Марія ГУДИМА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

базової середньої освіти (5-6 класи)

Тернопільського ліцею № 21 –
спеціалізованої мистецької школи імені Ігоря Герети

ЗМІСТ

Розділ I. Загальні відомості

Розділ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Розділ III. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Розділ IV. Організація роботи з учнями з особливими освітніми потребами

Розділ V. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Розділ VI. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Додатки

Розділ I. Загальні відомості

Освітня програма для 5-6 класів Тернопільського ліцею №21-спеціалізованої мистецької школи імені Ігоря Герети розроблена на основі таких документів:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);
- Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898;
- Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 № 235;
- Наказ МОН України від 01.04.2022 року № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;
- Наказ МОЗ України № 2205 від 25.09.2020 року «Про затвердження Санітарного регламенту для ЗЗСО»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 06 лютого 2008 року № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128 «Про затвердження нормативів наповненості груп, класів загальноосвітніх шкіл та порядку поділу на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах»;
- Стратегія розвитку Тернопільського ліцею №21-спеціалізованої мистецької школи імені Ігоря Герети;
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Тернопільському ліцеї №21-спеціалізованій мистецькій школі імені Ігоря Герети;
- Статуту Тернопільського ліцею №21-спеціалізованої мистецької школи імені Ігоря Герети.

Освітня програма окреслює підходи до розроблення закладом загальної середньої освіти та використання ним в освітній діяльності освітніх програм на адаптаційному циклі базової середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма включає:

- навчальні плани;
- перелік модельних навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

В освітній програмі враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Освітня програма реалізує Стратегію розвитку закладу.

Мета і завдання освітньої програми закладу передбачають всеобщий розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до всамодосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності і громадянської активності.

Розділ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формулою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов. Визначення особливих освітніх потреб дитини здійснюється фахівцями інклузивно-ресурсних центрів. Висновок ІРЦ має рекомендаційний характер. Відповідно до статті 55 Закону України «Про освіту» батьки дитини мають право обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття освіти відповідного рівня. Згідно зі статтею 20 Закону у разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків до закладу освіти інклузивна група або клас утворюється в обов'язковому порядку. Інклузивні або спеціальні класи утворюються на підставі заяви батьків дитини з особливими освітніми потребами, до якої додається висновок ІРЦ та, за потреби, інші документи, визначені Порядком зарахування, відрахування, та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти.

Розділ III. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) для 5-го та 6-го класів розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, відповідно до Типової освітньої програми затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року №235.

У 5-х класах з урахуванням специфіки закладу освіти, а саме здобуття базової освіти одночасно з початковою мистецькою підготовкою, у межах заданого діапазону за рахунок резервних годин (різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю годин) відповідно до пункту 26 Державного стандарту перерозподілено між освітніми галузями так: 0,5 години освітньої галузі «Мовно-літературна», 0,5 години галузі «Інформатична» передано на вивчення факультативного курсу:

- у 5-А класі - «Літературно-мистецьке Тернопілля»;
- у 5-Б класі – «Історія культури і мистецтва»
- у 5-В класі – «Початковий курс з історії образотворчого мистецтва».

У 5-их класах освітня галузь «Природнича» реалізується через інтегрований курс «Природничі науки», у 5-В класі «Мовно-літературна» освітня галузь включає інтегрований курс літератур (української та зарубіжної).

У 6-х класах з урахуванням специфіки закладу освіти, а саме здобуття базової освіти одночасно з початковою мистецькою підготовкою, у межах заданого діапазону за рахунок резервних годин (різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю годин) відповідно до пункту 26 Державного стандарту перерозподілено між освітніми галузями так: 0,5 години галузі «Інформатична» передано на вивчення факультативного курсу

- у 6-А, 6-Б класах - «Художня культура»;
- у 6-В, 6-Г класах – «Соціально-емоційне та етичне навчання»

Освітня галузь «Фізична культура» у 5-их, 6-В, 6-Г класах реалізується шляхом викладання предметів «Фізична культура» (2 год.), «Хореографія» (1 год.)

До навчального плану освітньої програми замість інтегрованого курсу «Мистецтво» введеного окремі предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво», на вивчення яких виділено по 1 год.

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти у 5- их та 6-их класах відображені у таблиці:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин							
		5 клас				6 клас			
Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*	Фактичне	Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*	Фактичне		
Мовно-літературна **	На тиждень	11	10	13	10,5	11	10	13	11
	На рік	385	350	455	367,5	385	350	455	385
Математична	На тиждень	5	4	6	4	5	4	6	5
	На рік	175	140	210	140	175	140	210	175
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	2	4	2	5	4
	На рік	70	52,5	105	70	140	70	175	140
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1	3	1,5	1,5	1	3	1,5
	На рік	52,5	35	105	52,5	52,5	35	105	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	2	2	1,5	3	2
	На рік	35	35	70	70	70	52,5	105	70
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	2	1	3	2
	На рік	70	35	105	70	70	35	105	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2	1	1,5	1	2	1
	На рік	52,5	35	70	35	52,5	35	70	35
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	2	1	3	2
	На рік	70	35	105	70	70	35	105	70
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	29			28	32			31,5
	На рік	1015			980	1120			1102,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2			3	2			2,5
	На рік	70			105	70			87,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31			31	34			34
	На рік	1085			1085	1190			1190
Границю допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28			28	31			31
	На рік	980			980	1085			1085

Навчальні плани для учнів 5-их та 6-их класів містять:

- перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальні плани для учнів 5-их та 6-их класів (5-денний робочий тиждень) складені на основі Додатка 1, З до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19 лютого 2021 № 235.

Предмети та курси, що не мають цілої кількості годин на тиждень у 5-х класах вивчаються протягом одного семестру шляхом чергування:

- «Англійська мова» - I семестр;
- «Духовність і мораль у житті людини» – II семестр.

У 6-х класах «Духовність і мораль в житті людини і суспільства» викладається протягом I семестру

Розподіл додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять робочого навчального плану у класах базової середньої освіти визначено на основі аналізу діяльності навчального закладу, його участі у експерименті всеукраїнського рівня, індивідуальних та групових потреб учнів, наявності кваліфікованих кадрів, матеріально-технічного забезпечення і розподілені на факультативні заняття таким чином:

- «Літературно-мистецьке Тернопілля» у 5-А класі;
- «Історія культури і мистецтва» у 5-Б класі;
- «Початковий курс з історії образотворчого мистецтва» - 1 година у 5-В класі;
- «Художня культура» по 0,5 години у 6-А, 6-Б класах;
- «Соціально-емоційне та етичне навчання» - 1 година в 5-В класі та по 0,5 години у 6-В, 6-Г класах;
- «Німецька мова» – 2 години у 5-А класі та по 1 годині у 6-А, 6-Б класах;
- «Польська мова» - 2 години у 5-Б класі та по 1 годині у 6-В, 6-Г класах

Границю допустиме навантаження на учнів, кількість годин як інваріантної, так і варіативної частини навчального плану не перевищується.

(Навчальні плани додаються)

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством. Модельні навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

Враховуючи особливості та потреби учнів у досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм педагогічний колектив Тернопільського ліцею №21- спеціалізованої мистецької школи імені Ігоря Герети буде використовувати в освітньому процесі такі модельні програми:

Освітня галузь	Предмет чи інтегрований курс	Модельна навчальна програма	
		назва	автори
Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Ливринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.
	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудницька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.
	Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)	«Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Тригуб І.А.
	Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я.,

		освіти	Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.
Математична	Математика	«Математика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.
Природнича	Інтегрований курс «Природничі науки»	«Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Білик Ж.І., Засекіна Т.М., Лашевська Г.А., Яценко В.С.
	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І
	Географія	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С. Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л. М.
Соціальна і здоров'язбечувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства	«Духовність і мораль в житті людини і суспільства» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти	Жуковський В. М., Сіданіч І.Л., Грищук Д. Г., Губеня І. І., Лахман Н. М.
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)»	«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.
Інформатична	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Черікова Л.А., Шакотько

		загальної середньої освіти»	В.В.
Технологічна	Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.
Фізична культура	Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші
	Хореографія	«Мистецтво хореографії» (5-6 класи)	Євдокія Тимошенко та Зоряна Михальчук
Мистецька	Мистецтво: музичне мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л.М., Просіна О.В.
	Мистецтво: образотворче мистецтво		
	Музичне мистецтво:	«Музичне мистецтво: елементи, форми, жанри». 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Дідик Н.П., Червінська Н.І.

Розділ IV. Організація роботи з учнями з особливими освітніми потребами

Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами організовано в 6 інклюзивних класів, у яких навчається 7 учнів (індивідуальні навчальні плани додаються) відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою КМУ від 15 вересня 2021 року № 957 та методичних рекомендацій «Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації», розроблених Державною установовою «Український інститут розвитку освіти» (лист УІРО від 22.06.2023 № 172).

Метою інклюзивного навчання є реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на освіту, їх соціалізація та інтеграція у суспільство, залучення сім'ї до участі в освітньому процесі.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
- забезпечення різnobічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;
- створення інклюзивного освітнього середовища (сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільногових навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей);
- розумне пристосування - запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;
- створення позитивного мікроклімату у закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- надання консультивативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальної програми розвитку.

З метою підвищення ефективності навчального процесу запроваджено корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини, якою регламентується організація системної реабілітаційної роботи з учнями. Така робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, і потребує впровадження особистісно орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом .

Розділ V. Особливості організації освітнього процесу та застосуваних у ньому педагогічних технологій

За основу моделі організації освітнього процесу у 5, 11 класах обрано очну форму здобуття освіти Учні 6-10 класів навчаються за змішаною формою. Змішана форма навчання поєднує уроки, які будуть опрацьовуватися у приміщенні закладу освіти, та уроки, які будуть проведені дистанційно. Учні 6-10 класів поєднують очне та дистанційне навчання в один день, коли водночас окремі уроки з навчальних предметів проводитимуться в дистанційному режимі у І зміні і в приміщенні школи в ІІ зміні. Такий формат організації освітнього процесу дозволяє зменшити кількість здобувачів освіти, які одночасно будуть перебувати на території школи та підлягатимуть укриттю за сигналами цивільного захисту «Повітряна тривога» та ін. Головним пріоритетом роботи закладу освіти у навчальному році є забезпечення безпекових умов перебування учасників освітнього процесу на його території.

Заклад освіти організовує освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу з використанням інформаційно-комунікаційної системи «Єдина школа».

У Тернопільському ліцеї №21-спеціалізованій мистецькій школі імені Ігоря Герети організовано індивідуальну форму здобуття освіти (зокрема екстернатну та педагогічний патронаж), реалізується індивідуальна освітня траєкторія учня. Індивідуальний навчальний план учнів, які навчаються за індивідуальною формою навчання, відповідає навчальному плану відповідного класу. З метою належної організації освітнього процесу в закладі сформовані інклюзивні класи.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року залежно від безпекової ситуації.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу у Тернопільському ліцеї №21-спеціалізованій мистецькій школі імені Ігоря Герети є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу також можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

З метою показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів, в освітній процес включені екскурсії.

Великого значення на сьогодні у школі набуває аспект педагогіки партнерства між усіма учасниками освітнього процесу.

Педагогіка партнерства (співробітництва) у Тернопільському ліцеї №21-спеціалізованій мистецькій школі імені Ігоря Герети ґрунтуються на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості.

Її метою є створення нового гуманного співтовариства, а головним завданням: подолання інертності мислення та перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності між вчителем батьками та учнем і передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку здобувачів освіти.

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителі будують навчання й виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства використовують цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу й незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Активно у закладі впроваджується особистісно-орієнтована модель освіти, що базується на ідеології дитиноцентризму, тобто максимального наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Актуальними для Тернопільського ліцею №21-спеціалізованої мистецької школі імені Ігоря Герети є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- активність учнів у освітньому процесі, створення освітнього середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- орієнтація освітнього процесу на інтереси кожної дитини;
- виховання вільної, незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності,
- урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- упровадження шкільного самоврядування, яке передбачає виховання гуманістичних та демократичних цінностей, необхідних сучасному суспільству.

Основні форми і вид практичних занять з навчальних дисциплін реалізовуватимуться у процесі виконання навчальних програм.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року, викликів часу.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес в Тернопільському ліцеї №21-спеціалізованій мистецькій школі імені Ігоря Герети у 2023-2024 навчальному році організовується в безпечному освітньому середовищі та із дотримання всіх безпекових вимог із врахуванням Наказу МОН від 17.05.2023 №1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/24 року».

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5 класу є: поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання), підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання. Поточне формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюється з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі алгоритму діяльності педагога при формувальному оцінюванні:

- формулює об'єктивні і зрозумілі для учнів навчальні цілі на певний період (заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідно навчальною програмою, та критерії оцінювання;
- інформує учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року; учні можуть поступово залучатися до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів діяльності;
- надає учням зворотній зв'язок щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним;
- створює умови для формування вміння учнів аналізувати власну навальну діяльність (рефлексія), спрямовує учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;
- корегує освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання і забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти.

Поточне та підсумкове (тематичне) оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм. При цьому застосовуються такі основні форми та способи:

- усна (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмова, у тому числі графічна (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрова (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практична (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Відомості, отримані під час підсумкового (тематичного) оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем та коригування освітнього процесу.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня. Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня/учениці. Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок I та II семестрів. Для визначення річної оцінки потрібно врахувати динаміку особистих досягнень учня протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Порядок коригування цих оцінок визначається нормативними документами МОН.

Оцінка результатів навчання є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учніві, його батькам (іншим законним представникам).

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (в тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується дотримання учнями принципів академічної добroчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів добroчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, відповідно до рішення педагогічної ради (Протокол № _____ від) у першому семестрі для учнів 5-их класів передбачається адаптаційний період, протягом якого відбудуватиметься поступовий переход від формувального оцінювання протягом I семестру 2023 до підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі.

Вербалне оцінювання результатів навчальної діяльності супроводжується вербалною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі).

Рівневе оцінювання результатів навчання учнів здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий» (п), «середній» (с), «достатній» (д), «високий (в)».

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня/учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Розділ VI. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

- моніторингу якості проведення навчальних занять;
- моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- проведення діагностувальних, тематичних зrзів учнів;
- участі учнів школи у предметних олімпіадах, конкурсах різного рівня;
- аналізу результатів участі учнів у ДПА;
- рівень виконання планів та програм.

Додаток 1

освітньої програми, складений за додатками 1,3 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235

**Навчальний план для учнів 5-А класів
Тернопільського ліцею № 21-спеціалізованої мистецької школи
імені Ігоря Герети на 2023/2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень
Мовно - літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1
	Англійська мова	3.5
Математична	Математика	4
Природнича	Інтегрований курс «Природничі науки»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства	0.5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	2
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Усього		25+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, вибірково-освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		3
Німецька мова		2
Літературно-мистецьке Тернопілля		1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3

Директор ліцею

Марія ГУДИМА

Додаток 2

освітньої програми, складений за додатками 1,3 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235

**Навчальний план для учнів 5-Б класів
Тернопільського ліцею № 21-спеціалізованої мистецької школи
імені Ігоря Герети на 2023/2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень
Мовно - літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1
	Англійська мова	3.5
Математична	Математика	4
Природничі	Інтегрований курс «Природничі науки»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства	0.5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	2
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Усього		25+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, вибірково-освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		3
Польська мова		2
Історія культури і мистецтва		1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3

Директор ліцею

Марія ГУДИМА

Додаток 3

до освітньої програми, складений за додатками 1,3 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235

**Навчальний план для учнів 5-В класу
Тернопільського ліцею № 21-спеціалізованої мистецької школи
імені Ігоря Герети на 2023/2024 навчальний рік**

Освітній галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень
Мовно - літературна	Українська мова	4
	Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної), 5-6 клас	3
	Англійська мова	3,5
Математична	Математика	4
Природнича	Інтегрований курс «Природничі науки», 5-6 клас	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліжуємо історію і суспільство», 5-6 клас	2
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	2
Фізична культура	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Усього		25+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		3
Початковий курс з історії образотворчого мистецтва		1
Соціально-емоційне та етичне навчання (СЕЕН)		1
Факультатив за окремим наказом		1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3

Директор ліцею

Марія ГУДИМА

Додаток 4

до освітньої програми, складений за додатками 1,3 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235

**Навчальний план для учнів 6-А, Б класів
Тернопільського ліцею № 21-спеціалізованої мистецької школи
імені Ігоря Герети на 2023/2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1
	Англійська мова	4
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
	Географія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство», 5-6 клас	2
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Усього		28,5+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2,5
Художня культура		0,5
Німецька мова		1
Факультатив за окремим наказом		1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		34

Директор ліцею

Марія ГУДИМА

Додаток 5

до освітньої програми, складений за додатками 1,3 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235

**Навчальний план для учнів 6-В, Г класу
Тернопільського ліцею № 21 - спеціалізованої мистецької школи
імені Ігоря Герети на 2023/2024 навчальний рік**

Освітній галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1
	Англійська мова	4
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
	Географія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства	0.5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство», 5-6 клас	2
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	2
Фізична культура	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Усього		28,5+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2,5
Польська мова		1
Соціально-емоційне та етичне навчання (СЕЕН)		0,5
Факультатив за окремим наказом		1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3

Директор ліцею

Марія ГУДИМА